

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อทำการศึกษารากษยอินเทอร์เน็ตต่อวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีในการดำเนินการวิจัยออกเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากร (Population) ที่เป็นเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นนักเรียนและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีอายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไปถึง 22 ปี โดยเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่เข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตในร้านบริการอินเทอร์เน็ต รวมถึงนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในสถาบันการศึกษาทั้งจากของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ยังรวมถึงร้านค้าที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Café) ซึ่งจากจำนวนประชากรที่ได้ทำการสำรวจจากกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของกรุงเทพโพลล์ที่จัดทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 ซึ่งทำการสำรวจวัยรุ่นที่ใช้อินเทอร์เน็ตจากสถาบันการศึกษาทั้งรัฐและเอกชน ซึ่งมีจำนวนประชากรที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้มีจำนวน 1,200 คน

สำหรับการสุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ซึ่งใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือระดับนัยสำคัญ 0.5

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = แทนขนาดประชากร

e = แทนความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

เพราะฉะนั้น

$$n = \frac{1,200}{1 + 1,200 (0.05)^2}$$

$$n = 300$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 300 คน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ทำวิจัยจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในระดับมัธยมปลายและในระดับอุดมศึกษาที่ใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต และอีกกลุ่ม คือ ร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่ว ๆ ไป

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้สถานที่ในการสุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจากนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงในสัดส่วนเท่า ๆ กัน คือ นักศึกษาชายจำนวน 150 คน นักศึกษาหญิงจำนวน 150 คน โดยแบ่งเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 100 คน ชาย 50 คน หญิง 50 คน และวัยรุ่นที่อยู่ในระดับอุดมศึกษา 200 คน ชาย 100 คน หญิง 100 คน ซึ่งทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็นสองส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่สองเป็นข้อมูลลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของคำถามประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ความถี่ในการใช้ ระยะเวลาในการใช้ สถานที่ในการใช้ เป็นต้น ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในกลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเรื่องความรู้ที่มีต่ออินเทอร์เน็ต วิธีการขั้นตอนในการใช้ และลักษณะแนวทางการใช้ที่นำไปสู่ภัยอินเทอร์เน็ตในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างใช้อินเทอร์เน็ตในกลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น ลักษณะแบบสอบถามให้ตอบ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” โดยถ้าหากว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” ในจำนวนที่เท่ากับ 5 ข้อ หรือมากกว่า 5 ข้อขึ้นไป ผู้นั้นก็จะถูกวินิจฉัยว่ากลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไปในทิศทางที่เป็นภัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับภาวะอารมณ์ของวัยรุ่น ซึ่งไปประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางอารมณ์ในประเภทต่าง ๆ ได้แก่ อารมณ์แบบก้าวร้าว รุนแรง อารมณ์แบบเก็บกด และอารมณ์แบบสนุกสนาน ลักษณะของแบบสอบถามมีให้ตอบ 3 ตัวเลือก คือ แสดงอารมณ์ตอบสนองที่รุนแรง ไม่แสดงออกถึงอารมณ์ใดๆ แสดงอารมณ์ตอบสนองเชิงบวก หรือในทางที่ดี โดยถ้าหากว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ตอบคำตอบข้อใดเท่ากับ 4 ข้อ หรือมากกว่า 4 ขึ้นไป ผู้นั้นก็จะถูกวินิจฉัยว่ามีลักษณะของภาวะอารมณ์ดังกล่าว

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับ การวัดระดับโอกาสการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับทิศทางของพฤติกรรมที่มีวิถีและการขั้นตอนในการใช้และ ลักษณะแนวทางการนำไปสู่ภัยอินเทอร์เน็ตในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างใช้อินเทอร์เน็ตในกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้การตั้งคำถามไว้ตามลักษณะของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความสัมพันธ์กับโอกาสในการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นทั้ง 7 ประเภท เพื่อวัดระดับภัย

อินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นว่ามีมากน้อยเพียงไร โดยมีรูปแบบคำถามที่มีมาตรฐานเดียวกันในแต่ละหัวข้อของการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตที่กำหนดไว้ ซึ่งใช้ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ คือ เป็นประจำ, บ่อยครั้ง, เป็นครั้งคราว, นาน ๆ ครั้ง, ไม่เคยเลย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การวัดตัวแปร ดังนี้

เป็นประจำ	ให้เท่ากับ	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้เท่ากับ	4	คะแนน
เป็นครั้งคราว	ให้เท่ากับ	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้เท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินค่าของระดับโอกาสการเกิดภัยอินเทอร์เน็ต จะพิจารณาจากความถี่ของพฤติกรรมที่มีค่าตั้งแต่ 1 – 5 โคนแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ในแต่ละระดับจะมีคะแนนห่างกันเป็นช่วงชั้นดังต่อไปนี้

$$\frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

สามารถกำหนดเกณฑ์ในการประเมินค่าของระดับโอกาสการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตได้ดังต่อไปนี้

- คะแนน 1.00 – 2.33 แสดงว่ามีโอกาสเกิดภัยอินเทอร์เน็ตอยู่ใน ระดับต่ำ
- คะแนน 2.34 – 3.67 แสดงว่ามีโอกาสเกิดภัยอินเทอร์เน็ตอยู่ใน ระดับปานกลาง
- คะแนน 3.68 – 5.00 แสดงว่ามีโอกาสเกิดภัยอินเทอร์เน็ตอยู่ใน ระดับสูง

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นที่มีเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต และการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด

3.3 วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีลำดับดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด คือ เพื่อทำการศึกษาการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตต่อวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการศึกษาการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตต่อวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

3. สร้างแบบสอบถามเพื่อทำการศึกษาการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตต่อวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครและหลังจากสร้างเสร็จแล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)

- การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) กระทำดังนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วมาให้อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) แล้วนำมาแก้ไขเมื่อแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำกลับมาให้อาจารย์ที่เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

- การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธี Pre – Test Method กระทำดังนี้ ผู้วิจัยจะนำเอาแบบสอบถามที่สร้างไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่ม โดยทำการแจกแบบสอบถามที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประชากรที่ต้องการทดสอบในครั้งนี้มี จำนวน 20 คน จากนั้นทำการทดสอบความเชื่อมั่นทางสถิติของแบบสอบถามเพื่อดูความสอดคล้องของข้อคำถามต่าง ๆ โดยทำการประมวลวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบจากหัวข้อคำถามที่ได้ตั้งไว้ตามจุดประสงค์ของลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความสัมพันธ์กับโอกาสในการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตทั้ง 7 ประเภท แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามและถูกต้องกับการวัดระดับโอกาสการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในการวิจัยครั้งนี้

3.4 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้ามีขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แจงให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ความเป็นจริง
2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 300 คน
3. นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ในการตอบแบบวัดทุกฉบับเพื่อที่จะได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science / Personal Computer) ดังต่อไปนี้

3.5.1 การใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ (Percent), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้บรรยายและพรรณนาลักษณะข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยภูมิหลัง การเปรียบเทียบระดับของปัจจัย และดูการกระจายข้อมูล

สำหรับการนำเสนอจะนำเสนอในรูปแบบตารางข้อมูลด้านเดียวด้วยการแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ และการพรรณนา สูตรของการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต มีดังนี้

สูตรการหาค่าเฉลี่ย (Mean)	$\bar{X}$	=	$\frac{\sum X}{N}$
	เมื่อ $\bar{X}$	คือ	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	$\sum X$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	คือ	กลุ่มตัวอย่าง

สูตรการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ

X	คือ	ข้อมูลแต่ละตัว
$\bar{X}$	คือ	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
N	คือ	จำนวนข้อมูล

3.5.2 การใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การใช้สถิติเชิงอนุมานในข้อนี้เป็นการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้การทดสอบค่าไค-สแควร์ (Chi-square Test) ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติแบบ Non-parametric ทั้งนี้เพราะตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นตัวแปรที่อยู่ในระดับขององศามาตรา (Ordinal scale) ซึ่งการทดสอบค่าไค-สแควร์จะช่วยในการตัดสินใจว่าตัวแปร 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปร 2 ตัวว่าเป็นอิสระต่อกันหรือไม่ ณ ระดับนัยสำคัญที่ .05 โดยดูจากตาราง (Cross tabulation)

สูตรของการหาค่าไค-สแควร์ (Chi-square Test : χ^2)

$$\chi^2 = \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ

χ^2	คือ	ค่าไค-สแควร์
O	คือ	ค่าของข้อมูลที่รวบรวมได้ (Observed Value)
E	คือ	ค่าของข้อมูลที่คาดว่าจะเป็น (Expected Value)

โดยที่ $E = r \times k / N$ หมายความว่า การคำนวณที่ได้จากผลคูณของแต่ละ r (แถว) และแต่ละ k (คอลัมน์) หารด้วยจำนวนทั้งหมด

df คือ ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

$$df = (r-1)(k-1)$$

เมื่อได้ทราบถึงระเบียบวิธีวิจัย ที่ใช้เป็นแนวทางต่อการหาข้อมูลและวิธีการที่นำไปสู่ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยของการเกิดภัยอินเทอร์เน็ตต่อวัยรุ่นในบทที่ 3 เรียบร้อยแล้ว เนื้อหาในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เกี่วข้องกับผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งจะเป็นการแสดงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดและนำข้อมูลเหล่านั้น มาสู่ขั้นตอนของการทดสอบสมมติฐานตามปัจจัยของตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัวด้วยกัน โดยจะนำเสนอต่อไปในส่วนของบทที่ 4